

Udskriftsdato: 29. december 2025

KEN nr 10102 af 22/12/2021 (Gældende)

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse med påbud om straks at sikre, at den lastbilmonterede kran ikke anvendes under forhold og omstændigheder, der frembyder en særlig fare, uden at der er truffet effektive sikkerhedsforanstaltninger herimod (tekniske hjælpemidler - maskiner - rette pligtsubjekt - arbejdsgiver)

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 21-40293

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse med påbud om straks at sikre, at den lastbilmonterede kran ikke anvendes under forhold og omstændigheder, der frembyder en særlig fare, uden at der er truffet effektive sikkerhedsforanstaltninger herimod (tekniske hjælpemidler - maskiner - rette pligtsubjekt - arbejdsgiver)

Resume

Om rette modtager

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderede, at virksomheden var arbejdsgiver og rette modtager af Arbejdstilsynets afgørelse.

Nævnet lagde vægt på, at den ansatte chauffør, på ulykkestidspunktet, udførte arbejde for virksomheden i form af at fjerne køreplader fra en byggeplads ved hjælp af lastbilmonteret kran.

Om påbuddet om at sikre sikkerhedsmæssig fuld forsvarlig anvendelse af lastbilmonteret kran

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderede, at anvendelsen af lastbilmonteret kran ved ulykken på byggepladsen, ikke var sikkerhedsmæssig fuldt forsvarlig.

Der opstod en særlig fare for den ansatte, da han havde placeret sig mellem kørepladen og lastbilen, mens den blev løftet op. Herved var der risiko for, at den ansatte kunne blive ramt af kørepladen, eller komme i klemme mellem pladen og lastbilen.

Afgørelsen er truffet af et enigt nævn.

Den konkrete afgørelse

[Adressat udeladt]

Afgørelsen er skrevet til [navn udeladt]. Afgørelsen er sendt til [navn udeladt], som repræsenterer [navn udeladt] i sagen.

Afgørelse

I har klaget over Arbejdstilsynets afgørelse af den 22. juli 2021 om at sikre anvendelse af lastbilmonteret kran.

Arbejdsmiljøklagenævnet har nu afgjort sagen på møde den 30. november 2021.

Resultatet er:

- Arbejdsmiljøklagenævnet fastholder Arbejdstilsynets afgørelse af 22. juni 2021 med påbud til jer om straks at sikre, at den lastbilmonterede kran ikke anvendes under forhold og omstændigheder, der frembyder en særlig fare, uden at der er truffet effektive sikkerhedsforanstaltninger herimod.

Det betyder, at nævnet er kommet til samme resultat som Arbejdstilsynet.

Begrundelse for afgørelsen

Om rette modtager

Sådan vurderer vi sagen

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderer, at I er rette modtager af Arbejdstilsynets afgørelse af 22. juni 2021.

Hvad er afgørende for resultatet

Nævnet lægger vægt på, at jeres ansatte chauffør på ulykkestidspunktet den 15. juni 2021 udførte arbejde for jer, i form af at fjerne køreplader fra en byggeplads ved hjælp af lastbilmonteret kran.

Nævnet finder derfor, at I var arbejdsgiver for tilskadekomne på ulykkestidspunktet, og at I derfor var pligtige til at sørge for at arbejdsforholdene til enhver tid er sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarlige.

Om reglerne

Det følger af arbejdsmiljøloven, at arbejdsgiveren skal sørge for, at arbejdsforholdene sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige. Der henvises her særligt til kapitel 7 om tekniske hjælpemidler m.v.

Om påbuddet om at sikre sikkerhedsmæssig fuld forsvarlig anvendelse af lastbilmonteret kran

Sådan vurderer vi sagen

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderer, at anvendelsen af lastbilmonteret kran ved ulykken den 15. juni 2021 på byggepladsen [adresse udeladt], ikke var sikkerhedsmæssig fuldt forsvarlig.

Hvad er afgørende for resultatet

Nævnet lægger vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget den 15. juni 2021 fik oplyst, at jeres ansatte chauffør havde været i færd med at fjerne køreplader. Kørepladerne var udlagt på jorden, og den ansatte havde trukket dem hen til lastbilens side, for at løfte dem op på kærren ved brug af den påmonterede kran.

Nævnet lægger også vægt på, at der opstod en særlig fare for den ansatte, da han havde placeret sig mellem kørepladen og lastbilen, mens den blev løftet op. Herved var der risiko for, at den ansatte kunne blive ramt af kørepladen, eller komme i klemme mellem pladen og lastbilen. Herved var der risiko for, at den ansatte pådrog sig personskade i form af knubs eller knoglebrud, hvis han skulle blive ramt.

Det understøttes af, at jeres ansatte blev klemmt, og efterfølgende tjekket på sygehus for en sikkerheds skyld.

Om reglerne

Det følger af arbejdsmiljøloven, at tekniske hjælpemidler skal være indrettet og anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige

Det følger af reglerne om anvendelse af tekniske hjælpemidler skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

Anvendelsen må ikke ske under forhold og omstændigheder, som frembyder særlig fare, medmindre der er truffet effektive sikkerhedsforanstaltninger herimod.

Bemærkninger til klagen

Det er i klagen anført, at ”virksomheden” ikke er rette pligtsubjekt efter loven og ikke kan være adressat for en afgørelse.

[Navn udeladt] anfører også, at afgørelsen er baseret på en konkret ansats overtrædelse af reglerne og intetsteds er anført, at arbejdsgiver har overtrådt reglerne.

[Navn udeladt] anfører videre, at Arbejdstilsynet har søgt sagen oplyst hos en anden ansat, hvis oplysninger også kun kan føre til det resultat at arbejdsgiver fulgte alle regler. Dette er dog systematisk udeladt af afgørelsen.

[Navn udeladt] har i bemærkninger til sagen af 22. september 2021 uddybet, at en ”virksomhed” ikke ses at være omfattet af arbejdslovens bestemmelser om pligt for arbejdsgivere. Der er heller ikke hjemmel til at håndhæve loven som et objektivt ansvar.

Samlet set finder [navn udeladt] ikke, at der er hjemmel til at udstede afgørelser til arbejdsgivere, når forholdet kan henføres til en konkret ansat.

Nævnet bemærker, at jeres partsrepræsentants oplysninger er indgået i behandlingen af sagen, men har ikke ført til et andet resultat.

Afgørelser om overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen rettes til den ansvarlige arbejdsgiver, da arbejdsgiver efter loven skal sørge for, at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige, jf. arbejdsmiljølovens § 15. Der henvises i bestemmelsen i § 15 særligt til kap. 5 – 8 i loven. Kapitlerne omhandler arbejdets udførsel, indretning af arbejdsstedet, tekniske hjælpemidler relevant, jf. arbejdsmiljølovens § 15, nr. 3.

Kapitlerne omhandler arbejdets udførsel, indretning af arbejdsstedet, tekniske hjælpemidler m.v. og om stoffer og materialer. I denne sag er i arbejdsmiljølovens kapitel 7 om tekniske hjælpemidler relevant, jf. arbejdsmiljølovens § 15, nr. 3.

Det er også arbejdsgiveren, der efter arbejdsmiljølovens § 78 c, kan blive pålagt at give en skriftlig tilbagemelding på Arbejdstilsynets afgørelse, herunder sikre at de ansatte er gjort bekendt med indholdet af tilbagemeldingen og afgive erklæring herom.

De ansattes almindelige pligter er begrænset til, at de skal medvirke til, at arbejdsforholdene er sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarlige. Det følger af arbejdsmiljølovens § 28.

Nævnet er i øvrigt enige i, at begreberne arbejdsgiver, fysisk eller juridisk person og virksomhed er tæt forbundne og lader sig ikke nemt adskille.

Det følger dog af Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet (rammedirektivet), at en arbejdsgiver er defineret som ”enhver fysisk eller juridisk person, der har stiftet et arbejdsmæssigt forhold med arbejdstageren, og som har ansvaret for virksomheden og/eller institutionen, jf. art. 3, b.

Direktivets formål er at sikre arbejdstagernes sikkerhed og sundhed. Det afgørende for, hvem der er arbejdstager, er, hvem der har denne i sin tjeneste. Det vil kort sagt sige, hvem drager fordel af det udførte arbejde. Det gør den fysiske eller juridiske person, der har stiftet det arbejdsmæssige forhold med arbejdstageren og som har ansvaret for virksomheden (uanset virksomhedsform).

Danske virksomheder er registreret i det centrale virksomhedsregister CVR. Registret indeholder grunddata om juridiske enheder, der er erhvervsdrivende eller arbejdsgivere, og de dertil knyttede produktionsenheder.

Ved juridisk enhed forstås efter CVR loven:

En fysisk person i dennes egenskab af arbejdsgiver eller selvstændigt erhvervsdrivende,

En juridisk person eller en filial af en udenlandsk juridisk person

En trust eller et juridisk arrangement, der ligner en trust.

En statslig administrativ enhed.

En region.

En kommune.

Et kommunalt fællesskab.

På den baggrund må virksomheden [Navn udeladt] konkret være at betragte som arbejdsgiver i nærværende sag. Der er i øvrigt ikke oplysninger i sagen om, at andre virksomheder, personer, statslig administrativ enhed m.v. skulle have påtaget sig arbejdsgiveransvaret for arbejdet, der blev udført den 15. juni 2021 på arbejdsstedet [Adresse udeladt].

I øvrigt bemærker nævnet, at en afgørelse om forhold, der strider mod loven, eller mod regler i medfør af loven, som nærværende sag, er ikke det samme som afgørelser om straf efter arbejdsmiljølovens kapitel 15. Arbejdsmiljøklagenævnet kan ikke behandle sager om straf.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet.

Afgørelsen er truffet af et enigt nævn.

Oplysninger i sagen

Nævnet har afgjort sagen ud fra de akter, som nævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet.

Regler

Her er de regler, nævnet har afgjort sagen efter.

Love og bekendtgørelser

Om Arbejdstilsynets ret til at træffe afgørelse

- § 77, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 674 af 25. maj 2020.

Om tekniske hjælpemidler

- § 45, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 674 af 25. maj 2020.
- § 4 og § 9, stk. 3, i bekendtgørelse om anvendelse af tekniske hjælpemidler, jf. bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 med senere ændringer.

Der er uddrag af reglerne til sidst i afgørelsen. I kan finde reglernes fulde ordlyd på www.retsinformation.dk

Kopi er sendt til:

Arbejdstilsynet, j.nr. 20210044354/5

[Adressat udeladt] Att. : Arbejdsmiljørepræsentanten/De ansatte

Lovuddrag

Bekendtgørelse nr. 674 af 25. maj 2020 af lov om arbejdsmiljø

Kapitel 4

Almindelige pligter

§ 15. Arbejdsgiveren skal sørge for, at arbejdsforholdene sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige. Der henvises her særligt til

- 1) kapitel 5 om arbejdets udførelse,
- 2) kapitel 6 om indretning af arbejdsstedet,
- 3) kapitel 7 om tekniske hjælpemidler m.v.,
- 4) kapitel 8 om stoffer og materialer.

Kapitel 7

Tekniske hjælpemidler m.v.

§ 45. Maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber, byggevarer, andre tekniske hjælpemidler og personlige værnemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler med senere ændringer

§ 4. Anvendelse af tekniske hjælpemidler skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

§ 9....

Stk. 3. Anvendelse må ikke ske under forhold og omstændigheder, som frembyder særlig fare, medmindre der er truffet effektive sikkerhedsforanstaltninger herimod. Hvis det er nødvendigt, skal der være truffet passende foranstaltninger til beskyttelse mod følgerne af lynnedslag.